

RIGSREVISIONEN

Notat til Statsrevisorerne om beretning om driften af rejsekortet

September
2015

revision
revision

revision

Vedrører:**Statsrevisorernes beretning nr. 11/2014 om driften af rejsekortet**

3. september 2015

Transport- og bygningsministerens redegørelse af 13. juli 2015

(modtaget i Rigsrevisionen den 4. august 2015)

RN 704/15

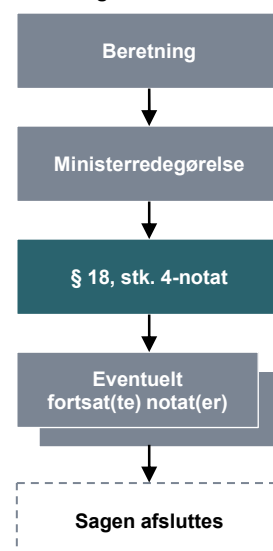
1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som transport- og bygningsministeren (herefter transportministeren) har iværksat som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Transport- og Bygningsministeriet (herefter Transportministeriet) har indhentet udtalelser fra DSB og Metroselskabet, som også indgår i notatet.

KONKLUSION

Transportministeriet tog i efteråret 2014 initiativ til at rydde op i Rejsekort A/S' økonomi med en ny finansieringsmodel for Rejsekort A/S. Ejerne har indført modellen fra den 1. juni 2015. Modellen skal sikre, at udgifterne til rejsekortet bliver dækket, og at der bliver en entydig fordeling af udgifterne mellem de deltagende selskaber. Ministeriet har i forhold til rejsekortets brugervenlighed i december 2014 udarbejdet en liste over konkrete brugerproblemer, som trafiksselskaberne og Rejsekort A/S arbejder på at løse.

Rigsrevisionen vil fortsat følge udviklingen og orientere Statsrevisorerne om:

- den endelige levering af rejsekortsystemet
- hvorvidt Rejsekort A/S' økonomi og antallet af brugere udvikler sig tilfredsstillende
- trafiksselskabernes og Rejsekort A/S' arbejde med at løse konkrete problemer med rejsekortets brugervenlighed.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i april 2015 en beretning om driften af rejsekortet. Beretningen handlede om, hvordan Rejsekort A/S og trafiksselskaberne, siden rejsekortet blev taget i brug i 2011, havde arbejdet på at sikre, at rejsekortet gjorde det nemt og enkelt at være kunde i den kollektive trafik. Beretningen handlede også om Rejsekort A/S' økonomi og om leveringen af og prisen for rejsekortsystemet. Formålet med undersøgelsen var således at vurdere, om parterne bag rejsekortet havde sikret, at rejsekortet var brugervenligt, og at Rejsekort A/S' økonomi havde udviklet sig tilfredsstillende.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, kritiserede de skarpt, at Transportministeriet og parterne bag rejsekortet hverken havde sikret, at rejsekortet var brugervenligt, eller at Rejsekort A/S' økonomi var tilfredsstillende. Parterne bag rejsekortet havde brugt tid og kræfter på at være indbyrdes uenige frem for at løse problemerne med rejsekortet.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af transportministerens redegørelse

Rejsekortets økonomi

5. Statsrevisorerne kritiserede, at rejsekortsystemet ville blive 6 år forsinket, hvilket bl.a. havde haft den konsekvens, at rejsekortet var langt mindre udbredt end forudsat, og at indtægterne i perioden 2011-2014 kun havde været ca. halvdelen af det budgetterede. Statsrevisorerne fandt det også utilfredsstillende, at trafiksselskaberne – som reaktion på den manglende brugervenlighed – havde svækket rejsekortets økonomi, bl.a. ved ikke at udfase eksisterende billetprodukter med den forudsatte hastighed.

Statsrevisorerne kritiserede, at Transportministeriet først foreslog en mere holdbar finansieringsmodel, da der var risiko for, at Rejsekort A/S ville gå i betalingsstandsning. Statsrevisorerne kritiserede også, at ministeriet ikke havde fulgt op på, om forudsætningerne i aktstykkerne om kapitalindskud i Rejsekort A/S var blevet overholdt. Det fremgik af beretningen, at ministeriet i februar 2015 orienterede Finansudvalget om, at rentetilskrivningen på lånene havde medført, at lånene havde overskredet rammerne i aktstykkerne.

6. Det fremgik også af beretningen, at rejsekortsystemet skulle leveres i november 2015, hvor det vil være 6 år forsinket. Det fremgik desuden, at kunderne brugte rejsekortet mindre end forventet, og det førte til markant færre indtægter på grund af Rejsekort A/S' finansieringsmodel. Rejsekort A/S' finansieringsmodel indebærer, at trafiksselskaberne betalte en afgift til Rejsekort A/S, hver gang en kunde brugte kortet. Modellen betød, at trafiksselskaberne ikke havde et økonomisk incitament til at flytte rejser over på rejsekortet. I stedet opretholdt de eller udviklede andre billetprodukter, som de ikke skulle betale afgift af. Trafiksselskaberne havde kendskab til de manglende indtægter, men organiseringen af Rejsekort A/S forhindrede en effektiv problemløsning, da trafiksselskaberne som følge af interesseforskelle havde ringe incitament til at samarbejde og indgå kompromis i økonomiske spørgsmål.

7. Transportministeren oplyser, at han er enig med Rigsrevisionen i, at den måde, ejerne bag rejsekortselskabet har valgt at indrette styringen af rejsekortselskabet på, har vist sig ikke at være effektiv. Både økonomi og tidsplan skred, og beslutningsprocesserne i selskabet understøttede ikke, at man fik truffet de nødvendige beslutninger for at holde projektet på sporet. Endvidere handlede ejernes og bestyrelsens arbejde i uforholdsmæssig grad om brandslukning på det økonomiske område frem for udvikling af det kunderettede produkt. Ministeren oplyser, at sammenkædningen af rejsekortets finansiering og brugen af rejsekortet var en væsentlig årsag til de mange problemer af både økonomisk og bredere styringsmæssig karakter i Rejsekort A/S.

Transportministeriet tog, som det også fremgår af beretningen, i efteråret 2014 initiativ til at rydde op i selskabets økonomi med en ny finansieringsmodel. Ejerne har fra den 1. juni 2015 indført en ny finansieringsmodel for Rejsekort A/S, som har til formål at skabe sikkerhed for, at udgifterne til rejsekortet bliver dækket, og at der bliver en entydig fordeling af udgifterne mellem de deltagende trafiksselskaber. Modellen betyder også, at bestyrelsen er udvidet. Bl.a. er ministeriet indtrådt som observatør, hvilket ministeriet vil bruge som platform til at fremføre sine synspunkter om udviklingen og styringen af rejsekortet. Med den nye finansieringsmodel afkobles økonomien fra brugen af rejsekortet, og trafiksselskaberne betaler et abonnement, uanset hvilken rejsehjemmel selskabets kunder har brugt.

I DSB's udtalelse til Transportministeriet, oplyser DSB, at de finder det tilfredsstillende, at ejerkredsen med den nye finansieringsmodel har fået et bedre grundlag for at træffe beslutninger. Det er Metroselskabets forventning, at de omtalte økonomiske problemer vil blive løst som følge af implementeringen af den nye finansieringsmodel for Rejsekort A/S.

8. Rigsrevisionen finder det positivt, at der er indført en ny finansieringsmodel for Rejsekort A/S, og vil fortsat følge, om Rejsekort A/S' økonomi udvikler sig tilfredsstillende, og hvordan antallet af brugere af rejsekortet udvikler sig. Rigsrevisionen vil desuden følge, om rejsekortsystemet bliver fuldt leveret i november 2015 som forventet.

Rejsekortets brugervenlighed

9. Statsrevisorerne kritiserede, at Rejsekort A/S og trafikselskaberne ikke i tilstrækkelig grad prioriterede at løse brugernes problemer med rejsekortet, bl.a. glemt tjek ud og tank op.

10. Det fremgik af beretningen, at trafikselskaberne arbejdede langsomt med at løse konkrete problemer, og at de ikke i tilstrækkelig grad løste brugernes problemer med rejsekortet. Det skyldtes, at trafikselskaberne havde svært ved at blive enige om reelle løsninger og ikke prioriterede løsninger, der tilgodeså kundernes behov, højt nok. Det fremgik også af beretningen, at Transportministeriet sammen med transportordførerne tog initiativ til at opstille en oprydningsliste i efteråret 2014, der tog fat på 17 centrale problemer, som kunderne klagede over.

11. Transportministeren oplyser, at arbejdet med listen over centrale brugerproblemer kan følges på rejsekortets hjemmeside, og at det der fremgår, at arbejdet overordnet følger planen, og at en lang række af initiativerne nu er implementeret. Transportministeriet vil også i den kommende tid tæt følge arbejdet med opfølgningen på listen over brugerproblemer.

I Metroselskabets udtalelse til transportministerens redegørelse fremgår det, at det er Metroselskabets vurdering, at implementeringen af initiativerne vil give en række væsentlige forbedringer for kunderne.

12. Rigsrevisionen finder, at det er positivt, at Transportministeriet har opstillet en liste over konkrete brugerproblemer, og at Rejsekort A/S og trafikselskaberne arbejder på at løse disse problemer. Rigsrevisionen vil fortsat følge trafikselskabernes og Rejsekort A/S' arbejde med at løse konkrete problemer med rejsekortets brugervenlighed.